

**Επαρχιακές ενημερωτικές συναντήσεις
για Διευθυντές/Διευθύντριες,
αναφορικά με τη διεθνή έρευνα
Progress in International Reading Literacy Study 2021
(PIRLS 2021)**

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ:
Δρ Ειρήνη Χατζηλουκά-Μαυρή**

**Ομάδα Εργασίας Ελληνικών
(Δημοτική Εκπαίδευση)**

8, 9, 10 Ιανουαρίου 2020

Περιεχόμενο παρουσίασης

- Ως εισαγωγή
- Σκοποί Ανάγνωσης PIRLS
- Παράμετροι Αξιολόγησης PIRLS
- Αποδεσμευμένα Δοκίμια Αξιολόγησης PIRLS (δείγμα)
- Κλείσιμο

Σκοποί Ανάγνωσης PIRLS 2021

```
graph LR; A[Σκοποί Ανάγνωσης PIRLS 2021] --> B[Λογοτεχνική εμπειρία  
Λογοτεχνικά κείμενα (50%)]; A --> C[Απόκτηση και χρήση πληροφοριών  
μη Λογοτεχνικά κείμενα (50%)]
```

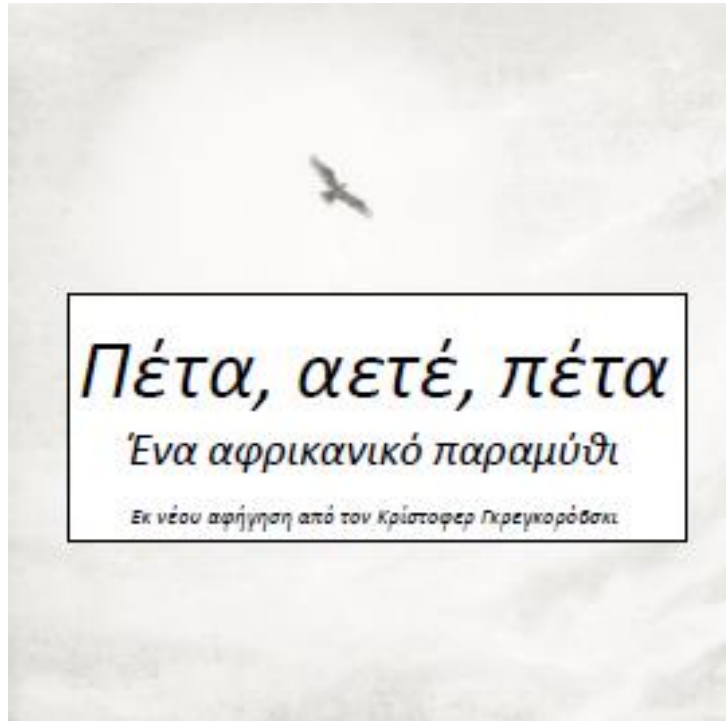
**Λογοτεχνική
εμπειρία**

**Λογοτεχνικά κείμενα
(50%)**

**Απόκτηση και χρήση
πληροφοριών**

**μη
Λογοτεχνικά κείμενα
(50%)**

Παράδειγμα 1: Λογοτεχνική εμπειρία (λογοτεχνικά κείμενα)

Μια μέρα, ένας αγρότης βγήκε έξω, για να βρει ένα μοσχάρι που χάθηκε. Το προηγούμενο βράδυ, οι βοσκοί είχαν επιστρέψει χωρίς εκείνο. Κι εκείνη τη νύχτα υπήρξε μια τρομερή καταιγίδα.

Πήγε στην κοιλάδα κι έψαξε κοντά στην κοίτη του ποταμού, ανάμεσα στις καλαμιές, πίσω απ' τους βράχους και στα ορμητικά νερά.

Σκαρφάλωσε τις πλαγιές του ψηλού βουνού με τους βραχώδεις γκρεμούς. Κοίταξε πίσω από έναν βράχο μπας και το μοσχάρι μαζεύτηκε εκεί, για να γλιτώσει από την καταιγίδα. Και τότε σταμάτησε. Εκεί, σε μια προεξοχή του βράχου, υπήρχε ένα ασυνήθιστο θέαμα. Ένας νεοσσός αετός είχε βγει απ' το αβγό του μία ή δύο μέρες νωρίτερα και η τρομερή καταιγίδα το παρέσυρε μακριά από τη φωλιά του.

Άπλωσε τα χέρια και έπιασε προστατευτικά τον νεοσσό μέσα στις δύο του παλάμες. Θα τον πήγαινε σπίτι και θα τον φρόντιζε.

Είχε σχεδόν φτάσει στο σπίτι, όταν τα παιδιά έτρεξαν να τον προϋπαντήσουν.

«Το μοσχάρι γύρισε μόνο του!» φώναξαν.

Παράδειγμα 2: Απόκτηση και χρήση πληροφοριών (μη λογοτεχνικά κείμενα)

Οργανώστε την Πρωινή Πεζοπορία σας

- Διαλέξτε μια ευχάριστη και ενδιαφέρουσα τοποθεσία. Εάν αποτελέτε ομάδα, λάβετε υπόψη όλα τα άτομα, πριν αποφασίσετε πού θα πάτε.
- Μάθετε την απόσταση της διαδρομής την οποία θα ακολουθήσετε και πόσο χρόνο χρειάζεται να την ολοκληρώσετε.
- Ελέγξτε τις καιρικές συνθήκες και την πρόγνωση του καιρού. Οργανωθείτε και ντυθείτε κατάλληλα, ανάλογα με τον καιρό.
- Μην πάρετε πολλά πράγματα μαζί σας. Μην κάνετε το σακιδιό σας πολύ βαρύ (δέστε τη λίστα «Τι να πάρετε μαζί σας»).

Τι να Πάρετε Μαζί σας

- Μπόλικο νερό - για να μην διψάσετε
- Φαγητό - σνακ που δίνουν πολλή ενέργεια ή πάρτε γεύμα για πικνίκ
- Κουτί Πρώτων Βοηθειών - για φουσκάλες, γδαρσίματα και γρατζουνιές
- Εντομοαπωθητικό - για προστασία από δαγκώματα (για παράδειγμα από τσιμπούρια, μέλισσες, κουνούπια και μύγες)
- Ένα επιπρόσθετο ζευγάρι κάλτσες - ίσως βραχούν τα πόδια σας
- Σφυρίκτρα - σημαντικό αν πάτε μόνος, τρία σύντομα σφυρίγματα σημαίνουν ότι αντιμετωπίζετε πρόβλημα και χρειάζεστε βοήθεια
- Χάρτη και πυξίδα - πολύ σημαντικά για πιο δύσκολες διαδρομές

Αποφυγή Κινδύνου στην Πρωινή σας Πεζοπορία

- **Ξεκινήστε νωρίς.** Αυτό θα σας δώσει μπόλικο χρόνο να απολαύσετε την πεζοπορία σας και να επιστρέψετε πριν νυχτώσει.
- **Παραμείνετε στα μονοπάτια πεζοπορίας,** εκτός εάν έχετε την περιοχή.
- **Περπατάτε με σταθερό ρυθμό.** Μην περπατάτε υπερβολικά γρήγορα, ώστε να εξοικονομήσετε ενέργεια. Όταν είστε σε ομάδα, περπατάτε με τον ρυθμό του ατόμου που έχει τον πιο αργό ρυθμό.
- **Προσέξτε πού περπατάτε.** Προσοχή σε πράγματα πάνω στα οποία μπορεί να σκοντάψετε και να πέσετε, όπως πέτρες, στοίβες φύλλων και μικρά κλαδιά. Προσοχή στις ολισθηρές περιοχές. Εάν πρέπει σε νερό, βεβαιωθείτε ότι έχετε πόσο βαθύ είναι.
- **Προσέξτε τα άγρια ζώα.** Προσέχετε πού βάζετε τα πόδια σας, όταν σηκώνετε κλαδιά ή πέτρες και πριν καθίσετε. Ποτέ μην πλησιάζετε τα ζώα στην άγρια φύση. Μπορεί να φαίνονται χαριτωμένα και ακίνδυνα, αλλά μπορεί να είναι απρόβλεπτα και πολύ προστατευτικά με την περιοχή τους.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Πείτε σε κάποιον πού θα πάτε πεζοπορία και πότε αναμένεται να επιστρέψετε. Αυτό θα βοηθήσει σε περίπτωση που συμβεί κάτι και βρεθείτε σε μπελάδες. Ενημερώστε το άτομο αυτό όταν επιστρέψετε.

Κυρίως, μην ξεχάσετε να περάσετε καλά στην πεζοπορία σας. Απολαύστε την ύπαιθρο. Κοιτάξτε όλα τα ενδιαφέροντα πράγματα γύρω σας. Μάθετε να αναγνωρίζετε τα νέα μέρη, τα φυτά και τα ζώα. Εκτιμήστε την ομορφιά της γης και της φύσης και κάντε, επίσης, καλή γυμναστική!

Ανακαλύψτε Πόσο Ευχάριστη Είναι η Πρωινή Πεζοπορία

Ψάχνετε κάτι ευχάριστο και ενδιαφέρον να κάνετε στη χώρα σας ή στις διακοπές σας;

Ένας απ' τους καλύτερους τρόπους να απολαύσετε την ύπαιθρο είναι η πεζοπορία και η πρωινή πεζοπορία είναι η πιο δημοφιλής επιλογή. Δεν χρειάζεται να πάρει πολλή ώρα, ούτε χρειάζεται οποιονδήποτε ειδικό εξοπλισμό.

- Εντοπισμός και ανάκληση ρητών πληροφοριών κειμένου (20%)
- Εξαγωγή άμεσων συμπερασμάτων (30%)
- Ερμηνεία και ενσωμάτωση ιδεών και πληροφοριών (30%)
- Αξιολόγηση και κριτική για περιεχόμενο και κειμενικά στοιχεία (20%)

A. Εντοπισμός και ανάκληση ρητών πληροφοριών κειμένου (20%)

- Εντοπισμός πληροφοριών, οι οποίες σχετίζονται με τον σκοπό ανάγνωσης του κειμένου
- Εντοπισμός βασικής ιδέας (αν σημειώνεται ξεκάθαρα).
- Ανάκληση ειδικών ιδεών και νοημάτων
- Διερεύνηση για ορισμούς λέξεων και φράσεων
- Αναγνώριση της πλοκής της ιστορίας (π.χ., χώρος και χρόνος)
- Αναγνώριση ειδικών πληροφοριών σε εικόνα, γράφημα, φωτογραφία κ.λπ. (π.χ., σε πίνακα, σε χάρτη)

B. Εξαγωγή άμεσων συμπερασμάτων (30%)

- Συμπέρασμα ότι το ένα γεγονός σε μία ιστορία προκαλεί ένα άλλο
- Εξήγηση δράσης/δράσεων χαρακτήρα/χαρακτήρων μίας ιστορίας
- Αναγνώριση για ποιο σημείο του κειμένου μπορεί να βοηθήσει για συγκεκριμένο σκοπό
- Αναγνώριση γενικών διαπιστώσεων του κειμένου
- Περιγραφή των σχέσεων μεταξύ ηρώων του κειμένου

Γ. Ερμηνεία και ενσωμάτωση ιδεών και πληροφοριών (30%)

- Διάκριση του κεντρικού μηνύματος ή του γενικού θέματος ενός κειμένου
- Εξέταση εναλλακτικών λύσεων στις ενέργειες των χαρακτήρων
- Σύγκριση και αντιπαράθεση πληροφοριών του κειμένου ή και μεταξύ κειμένων
- Συμπέρασμα για το ύφος και τη διάθεση μίας ιστορίας
- Ερμηνεία εφαρμογών των πληροφοριών του κειμένου στην πραγματική ζωή

Δ. Αξιολόγηση και κριτική για περιεχόμενο και κειμενικά στοιχεία (20%)

- Κρίσεις για την αποτελεσματικότητα και τη σαφήνεια των πληροφοριών στο κείμενο
- Αξιολόγηση της πιθανότητας να συμβούν στην πραγματικότητα τα γεγονότα μίας ιστορίας
- Αξιολόγηση της πιθανότητας τα επιχειρήματα ενός/μίας συγγραφέα να αλλάξει αυτό που σκέφτονται και κάνουν οι άνθρωποι
- Κρίσεις για τον βαθμό που ο τίτλος του κειμένου αντανακλά το κύριο θέμα.
- Περιγραφή της επίδρασης των γλωσσικών στοιχείων (π.χ., μεταφορές, εγκλίσεις, επίθετα).
- Περιγραφή της επίδρασης των πολυτροπικών στοιχείων (π.χ., εικόνες, γραμματοσειρά)
- Εντοπισμός οπτικής και στερεοτύπων που προβάλλονται στο κείμενο
- Καθορισμός της οπτικής του/της συγγραφέα για το βασικό θέμα του κειμένου

Παράμετροι Αξιολόγησης PIRLS και Αναλυτικό Πρόγραμμα Ελληνικών

Παράμετρος Αξιολόγησης PIRLS	Δείκτες Κατανόησης Γραπτού Λόγου (Δ' Δημοτικού)
<u>Α. Εντοπισμός και ανάκληση ρητών πληροφοριών κειμένου</u>	1.1.1. Εντοπισμός πληροφοριών στο γλωσσικό μέρος κειμένων 1.1.2. Εντοπισμός πληροφοριών σε πολυτροπικά στοιχεία κειμένων (πέρα από τη γλώσσα) 1.1.3. Διάκριση πληροφοριών σε βασικές πληροφορίες και σε υποστηρικτικές πληροφορίες

Παράμετρος Αξιολόγησης PIRLS	Δείκτες Κατανόησης Γραπτού Λόγου (Δ' Δημοτικού)
Β. <u>Εξαγωγή άμεσων συμπερασμάτων</u>	1.1.4. Σύνδεση των πληροφοριών του γλωσσικού μέρους με πολυτροπικά στοιχεία κειμένων και αντίστροφα 1.2.1. Συμπέρασμα για το ποιο είναι το θέμα του κειμένου και ποια η σχέση του με τη συγκεκριμένη θεματολογία 1.2.2. Συμπέρασμα για το ποιος είναι ο πομπός 1.2.3. Συμπέρασμα για το ποιος είναι ο σκοπός του πομπού 1.2.4. Συμπέρασμα της στάσης του πομπού, απέναντι στο θέμα του κειμένου 1.2.5. Συμπέρασμα για το ποιος/οι είναι ο/οι αποδέκτης/ες του κειμένου 1.2.6. Συμπέρασμα για το ποιο είναι το συγκείμενο του κειμένου

Παράμετρος Αξιολόγησης PIRLS	Δείκτες Κατανόησης Γραπτού Λόγου (Δ' Δημοτικού)
<u>Γ. Ερμηνεία και ενσωμάτωση ιδεών και πληροφοριών</u>	1.3.1. Ερμηνεία πληροφοριών για το κύριο νόημα (κεντρική ιδέα) 1.3.2. Ερμηνεία πληροφοριών για δευτερεύουσες ιδέες και δευτερεύοντα νοήματα 1.3.3. Περιληπτική απόδοση του περιεχομένου του κειμένου 1.3.4. Συμπέρασμα/καθορισμός για το πώς επηρεάζει η κεντρική ιδέα τον/τους αποδέκτη/ες

**Παράμετρος
Αξιολόγησης
PIRLS**

**Δείκτες Κατανόησης Γραπτού Λόγου
(Δ' Δημοτικού)**

**Δ. Αξιολόγηση
και κριτική για
περιεχόμενο και
κειμενικά
στοιχεία**

3.1.1. Προτιμήσεις και σχετική τεκμηρίωση

3.1.2. Αποτελεσματικότητα και καταλληλότητα κειμένου
σε σχέση με την οπτική του συγγραφέα

3.2.1. Ομοιότητες και διαφορές στοιχείων περιεχομένου
σε διαφορετικά κείμενα

3.2.3. Διαμορφώνουν προσωπικές θέσεις έναντι
νοημάτων των κειμένων

3.2.4. Κρίνουν την οπτική γωνία που υιοθετεί ο/η
συγγραφέας

Αποδεδειγμένα Δοκίμια Αξιολόγησης PIRLS

ΔΕΙΓΜΑ

6. Όταν ο φίλος του αγρότη πρωτογνώρισε τον αετό, πώς προσπάθησε να κάνει τον αετό να πετάξει;
- Ⓐ Τον σήκωσε πάνω από το κεφάλι του.
 - Ⓑ Τον έβαλε στο έδαφος.
 - Ⓒ Τον έριξε στον αέρα.
 - Ⓓ Τον πήγε στο βουνό.

7. Να εξηγήσεις τι εννοούσε ο φίλος του αγρότη όταν είπε στον αετό «Δεν ανήκεις στο έδαφος, αλλά στον ουρανό».

8. Γιατί γέλασε δυνατά ο αγρότης κατά την πρώτη επίσκεψη του φίλου του;
- Ⓐ Ο αετός παραήταν βαρύς για να πετάξει.
 - Ⓑ Ήταν δύσκολο να πιάσουν τον αετό.
 - Ⓒ Ο αετός φαινόταν διαφορετικός από τις κότες.
 - Ⓓ Ο αετός απέδειξε ότι είχε δίκιο.

9. Γιατί ο φίλος του αγρότη πήγε τον αετό στα ψηλά βουνά για να τον κάνει να πετάξει; Δώστε δύο λόγους.

1.

2.

Ερωτήσεις Πρωινή Πεζοπορία

Ανακαλύψτε Πόσο Ευχάριστη Είναι η Πρωινή Πεζοπορία

Ψάχνετε κάτι ευχάριστο και ενδιαφέρον να κάνετε
στη χώρα σας ή στις διακοπές σας;

Ένας απ' τους καλύτερους τρόπους να απολαύσετε την
όμορφο είναι η πεζοπορία και η πρωινή πεζοπορία είναι
η πιο δημοφιλής επιλογή. Δεν χρειάζεται να πάρει πολλή
ώρα, ούτε χρειάζεται οποιονδήποτε ειδικό εξοπλισμό.

1. Ποιο είναι το βασικό μήνυμα, το οποίο σου άφησε το φυλλάδιο σχετικά με την πεζοπορία;

- Ⓐ Είναι ακριβή και επικίνδυνη.
- Ⓑ Είναι ο καλύτερος τρόπος να δεις ζώα.
- Ⓒ Κάνει καλό στην υγεία και είναι ευχάριστη.
- Ⓓ Είναι μόνο για ειδικούς.

2. Να γράψεις δύο ενδιαφέροντα πράγματα που μπορεί να δεις, σύμφωνα με το φυλλάδιο, κατά τη διάρκεια μιας πρωινής πεζοπορίας.

1. _____

2. _____

3. Ποια δύο πράγματα, σύμφωνα με το φυλλάδιο, πρέπει να έχεις υπόψη σου, όταν πηγαίνεις πεζοπορία με ομάδα;

1. _____

2. _____

Α. Εντοπισμός και ανάκληση ρητών πληροφοριών κειμένου

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

5. Κατά την πρώτη επίσκεψη του φίλου, ο νεοσσός αετός συμπεριφερόταν σαν κότα. Δώστε δύο παραδείγματα που αποδεικνύουν το γεγονός αυτό.

1. _____

2. _____

Α. Εντοπισμός και ανάκληση ρητών πληροφοριών κειμένου

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ανακαλύψτε Πόσο Ευχάριστη Είναι η Πρωινή Πεζοπορία

Ψάχνετε κάτι ευχάριστο και ενδιαφέρον να κάνετε
στη χώρα σας ή στις διακοπές σας;

Ένας απ' τους καλύτερους τρόπους να απολαύσετε την
ύπαιθρο είναι η πεζοπορία και η πρωινή πεζοπορία είναι
η πιο δημοφιλής επιλογή. Δεν χρειάζεται να πάρετε πολλή
ώρα, ούτε χρειάζεται οποιονδήποτε ειδικό εξοπλισμό.

2. Να γράψεις δύο ενδιαφέροντα πράγματα που μπορεί να δεις, σύμφωνα με το φυλλάδιο, κατά τη διάρκεια μιας πρωινής πεζοπορίας.

1. _____

2. _____

Β. Εξαγωγή άμεσων συμπερασμάτων

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

3. Ποιο στοιχείο στην ιστορία δείχνει ότι ο αγρότης ήταν προσεχτικός με τον νεοσσό αετό;
- Ⓐ Κουβάλησε τον νεοσσό αετό στις δύο του παλάμες.
 - Ⓑ Έφερε τον νεοσσό αετό στην οικογένειά του.
 - Ⓒ Έβαλε τον νεοσσό αετό πίσω στη φωλιά του.
 - Ⓓ Έψαξε τον νεοσσό αετό στην κοίτη του ποταμού.

Β. Εξαγωγή άμεσων συμπερασμάτων

Ανακαλύψτε Πόσο Ευχάριστη Είναι η Πρωινή Πεζοπορία

Ψάχνετε κάτι ευχάριστο και ενδιαφέρον να κάνετε
στη χώρα σας ή στις διακοπές σας;

Ένας απ' τους καλύτερους τρόπους να απολαύσετε την
ύπαιθρο είναι η πεζοπορία και η πρωινή πεζοπορία είναι
η πιο δημοφιλής επιλογή. Δεν χρειάζεται να πάρετε πολλή
ώρα, ούτε χρειάζεται αποκονδύλιση οδικού εξοπλισμού.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

8. Γιατί είναι σημαντικό να ενημερώσεις κάποιον πότε σκοπεύεις να επιστρέψεις από την πεζοπορία σου;

7. Να εξηγήσεις τι εννοούσε ο φίλος του αγρότη όταν είπε στον αετό «Δεν ανήκεις στο έδαφος, αλλά στον ουρανό».

Γ. Ερμηνεία και ενσωμάτωση ιδεών και πληροφοριών

Ανακαλύψτε Πόσο Ευχάριστη Είναι η Πρωινή Πεζοπορία

Ψάχνετε κάτι ευχάριστο και ενδιαφέρον να κάνετε
στη χώρα σας ή στις διακοπές σας;

Ένας απ' τους καλύτερους τρόπους να απολαύσετε την
ύπαιθρο είναι η πεζοπορία και η πρωινή πεζοπορία είναι
η πιο δημοφιλής επιλογή. Δεν χρειάζεται να πάρετε πολλή
ώρα, ούτε χρειάζεται οποιονδήποτε ειδικό εξοπλισμό.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

3. Ποια δύο πράγματα, σύμφωνα με το φυλλάδιο, πρέπει να έχεις υπόψη σου, όταν
πηγαίνεις πεζοπορία με ομάδα;

1. _____

2. _____

Δ. Αξιολόγηση και κριτική για περιεχόμενο και κειμενικά στοιχεία

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

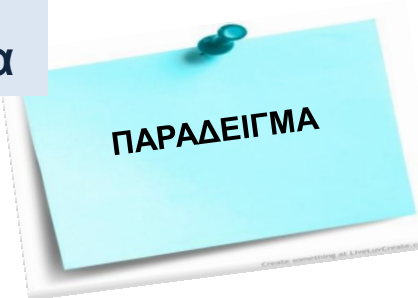
10. Βρείτε και αντιγράψτε τις λέξεις που λένε πόσο όμορφος ήταν ο ουρανός κατά το ξημέρωμα.

11. Γιατί η ανατολή του ήλιου είχε τόση σημασία στην ιστορία;

- Ⓐ Ξύπνησε το ένστικτο του αετού να πετάξει.
- Ⓑ Βασίλευε στους ουρανούς.
- Ⓒ Ζέστανε τα φτερά του αετού.
- Ⓓ Παρείχε φως στα μονοπάτια του βουνού.

Δ. Αξιολόγηση και κριτική για περιεχόμενο και κειμενικά στοιχεία

Ανακαλύψτε
Πόσο Ευχάριστη Είναι
η Πρωινή Πεζοπορία

Ψάχνετε κάτι ευχάριστο και ενδιαφέρον να κάνετε
στη χώρα σας ή στις διακοπές σας;

Ένας απ' τους καλύτερους τρόπους να απολαύσετε την
ύπαιθρο είναι η πεζοπορία και η πρωινή πεζοπορία είναι
η πιο δημοφιλής επιλογή. Δεν χρειάζεται να πάρετε πολλή
ώρα, ούτε χρειάζεται οποιονδήποτε ειδικό εξοπλισμό.

11. Ποια δύο πράγματα μπορείς να μάθεις, μελετώντας το υπόμνημα του χάρτη;

1. _____

2. _____

Ευχαριστούμε
για την προσοχή σας!